

nárok na uvedenou dobu jest podle smlouvy odůvodněn. Naproti tomu nebylo dovolání vyhověno v příčině určovací žádosti. Pokud se totiž určovací návrh týká povinnosti žalované spořitelny vésti v M. K. svůj ústav jako filiálku a jmenovati určitým způsobem její představenstvo, vyčerpává se v nároku o plnění a nepřesahuje tedy po té stránce meze základního sporu, takže není splněn předpoklad § 236 c. ř. s. Pokud se však žalující obec, vycházejíc z mylného právního výkladu smlouvy, domáhá vlastně zjištění povinnosti žalované, aby předala ústav koncem roku 1939 zase žalobkyni na její výzvu, není její návrh v té příčině ani hmotněprávně odůvodněn, jak vyplývá ze správného výkladu příslušných ustanovení smlouvy samé. Bylo proto rozhodnuto, jak se stalo.

Čís. 16028.

Je-li ten, kdo je zavázán poskytnouti výživu ze zákona, podle znaleckého posudku následkem choroby 100% nezpůsobilý k práci, avšak přes to ve skutečnosti pracuje a vydělává, není nezpůsobilý platiti a porušuje vyživovací povinnost uloženou mu v § 1 vyživ. zákona č. 4/1931 Sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 14. dubna 1937, Rv II 1012/36.)

Žalobce se domáhá podle § 2 vyživ. zákona na žalované jako podlužnici zaplacení částky 4.361 Kč 60 h s přísl. jako výživného splatného za dobu od 26. února 1931 do 30. dubna 1935 s útratami exekučními. Výživné to měl platiti žalobci manžel žalované Jan M., nemanželský otec žalobcův, a byla žalobci k jich vydobytí povolena exekuce zabavením a příkázáním k vybrání $\frac{2}{3}$ fiktivního platu povinného Jana M. proti žalované. O b a n i ž š í s o u d y zamítly žalobu proto, že podle posudku soudního znalce, lékaře Dr. Karla V., trpí povinný Jan M. po léta degenerací srdečního svalu, která jej činí 100% nezpůsobilým k práci, a že proto, neplatě na žalující dítě, neporušuje povinnost uvedenou v § 1 vyživ. zákona.

N e j v y š š í s o u d uložil soudu prvé stolice další jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y :

Názor nižších soudů jest v příkrém rozporu se skutečným stavem, ježto bylo zjištěno, že Jan M. pracuje jak ve své vlastní živnosti povoznické, tak i v polních hospodářských pracích lidem cizím i v hospodářství žalované své manželky. Kdo skutečně pracuje a vydělává, není nezpůsobilý platiti výživné a když přes to, že pracuje, nic na výživu svého nemanželského dítěte neplatí, porušuje zjevně povinnost uloženou mu v § 1 vyživ. zákona. Jde tedy jen o to, aby byl stanoven fiktivní plat Jana M. podle § 2 řeč. zákona, což náleží do oboru právního posouzení. Při tom nezáleží na tom, kolik práce Jan M. žalované manželce vykoná a zdali ona nutně potřebuje práce té, neboť § 2 vyživ. zákona mluví i o pracích občasných a předpokládá fiktivní mzdu nikoli podle práce

skutečně vykonané, nýbrž podle předběžného vzdělání a schopnosti osoby k vyživování povinné. Ostatně bylo odvolacím soudem zjištěno, že Jan M. pracoval na poli, oral, sel a vláčel, jezdil s povozy, nakládal fúry na vůz a též při práci dohlížel, a podle úsudku soudního znalce z oboru polního hospodářství jest při výměře 8 až 10 měřic hospodářství zapotřebí držeti si koňský potah a stálého pracovníka, a bylo zjištěno, že žalovaná má celkem 12 měřic polností. Podle udání znalce by takový pracovník stál denně 16 Kč. Uváží-li se dále, že Jan M. jako manžel žalované nemá postavení pouhého čeledína, nýbrž hospodáře, který kromě domácích a polních práce řídí a spravuje celé hospodářství, a že tedy nahrazuje jí nejen pracovní sílu polní a hospodářskou, nýbrž i sílu řídicí a spravující hospodářství, a že jest i jeho stravu jako hospodáře hodnotiti více než stravu pouhého čeledína nebo hospodáře, dojde se k úsudku, že fiktivní plat Jana M. činí aspoň 480 Kč měsíčně, a je tedy z něho uvedenou exekucí zasaženo 230 Kč měsíčně. Dovolací soud však nemohl ihned rozhodnouti ve věci samé, poněvadž při poddlužnické žalobě, o jakou právě jde, je žalovaná manželka povinna odváděti žalujícímu zabavené částky platu teprve ode dne exekučního zabavení, a ježto v té příčině nebylo nic zjištěno, není věc zralá k rozhodnutí.

Čís. 16029.

Srazil-li si akviziční úředník, který měl právo k inkasu, z inkasovaných částek sám provisi jemu náležící, ačkoli jeho nárok na důchody a provise byl pravoplatně zabaven, nezakládá se tím platební povinnost poddlužníka z důvodu porušení záповědi ve smyslu § 294 ex. ř., nevyúčtoval-li s dlužníkem a neschválil-li při tom jeho postup při vybírání peněz.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1937, R I 394/37.)

Žalobci byla usnesením okresního soudu v K. V. ze dne 26. dubna 1933 E VIII 2950/33 k vydobytí jeho vykonatelného pohledávání v částce 11.377 Kč 07 h s přísl. povolena proti Vavřinci G. exekuce zabavením a příkázáním k vybrání jedné třetiny »důchodů a provisi«, které má dlužník ve svém postavení jako akviziční úředník protokolované firmy »I.« (žalované firmy), s omezením, že dlužníku »z celého důchodu« musí zůstatí volným ročně 6.000 Kč. Proti řečenému usnesení si nestěžoval ani dlužník, ani poddlužnice, takže usnesení nabylo moci práva a žalobce nabyl soudcovského práva zástavního na provisích dlužníkových. Ježto žalovaná firma nic ze zabavených platů Vavřinci G. nesrazila a žalobci je nevyplatila, domáhá se žalobce zaplacení částky 4.100 Kč. Proti žalobě žalovaná firma namítla, že Vavřinec G. neměl jako její úředník plat, nýbrž jen provise a diety. V době doručení platební záповědi byl jí Vavřinec G. dlužen 900 Kč na dietách, jež si předem vybral, a bylo ujednáno, že si žalovaná srazí tuto částku při příštím vyúčtování. Vavřinec G. měl také právo inkasovati a z těchto inkasovaných peněz si vždy ponechal zálohy, vyúčtování oddaloval, takže stále měl zálohy. Když dne 30. září 1933 vystoupil ze služeb žalované